Burgemeester van Reenensingel 101
Postbus 420
2800 AK Gouda

T 085 - 486 24 50
E info@sikb.nl
I www.sikb.nl

Verslag (vastgesteld)

Centraal College van Deskundigen (CCvD) Archeologie

Datum: 17 juni 2026
Tijd: 13.30 – 16.45 uur
Locatie: Rijksdienst Cultureel Erfgoed, Amersfoort

Aanwezig:	**Werkt bij**	**Afgevaardigd door**
Daniel Stiller (DS)	OD regio Utrecht	CGA
Eli Gehasse (EG)	RWS	RWS
Eugene Ball (EB)	BAAC BV	NVAO
Hans Koopmanschap (HKms)	Antea Group	VOiA
Henk van der Velde (HvdV)	ADC Archeoprojecten	NVAO
Jan Willem Oudhof (JWO)	Buro de Brug	VOIA
Joep Hendriks (JH) -deels en online	Gemeente Nijmegen	BAP/SAMPL
John Jansen (JJ)	Ws Aa en Maas	UvW
Ludo Snijders (LS)	Provincie Zeeland	IPO/IWC
Martijn van Gelderen (MvG)	BPD	NEPROM
Mira Pieters (MP)	WDO Delta	UvW
Nathalie Vossen (NV)	Inspectie O&E	IO&E/Rijk
Rien Polak (RP)	Radboud Universiteit	Archon
Neelson Witte	RCE	Vervangt Bjørn Smit Vervangend voorzitter
David van den Burg (DvdB)		
Esther Wieringa (EW)	SIKB	Secretaris (verslag)

Vaste gasten

Suzanne Verkoren (SK, SIKB)		
Henk Koster (HK, SIKB)		
Jelle de Boer (JdB, SIKB)		
	Saxion	Saxion
Afwezig met bericht	NORMEC	Certificerende instellingen
Femke Tomas		
Dan Vis		
Patrick van Domburg (vz)		
Bjørn Smit		

Toelichters/gasten

Erwin van der Klooster (KSP Archeologie agp. 2)
Harry Pape-Luijten (SIKB, agp 2)
Erik Doekemeijer (ECD Milieumanagement, agp 1)
Harmen Willemse (SIKB, agp 5,6)
Jules Smit (RWS, volgt EG op)

Opening en vaststellen agenda

De vergadering wordt geopend door David van den Burg, die wegens verhindering van Patrick van Domburg het voorzitterschap waarneemt.
De voorzitter heet de leden, gasten en toehoorders welkom. Afmelding is ontvangen van Bjørn Smit, die wordt vervangen door Neelson Witte.

De voorzitter staat stil bij het aanstaande pensioen van John Jansen en bedankt hem voor zijn inzet voor het archeologisch bestel en het CCvD. John introduceert zijn opvolger Mira Pieters, die welkom wordt geheten.

Daarnaast worden de aanwezige gasten, vervanger en opvolger welkom geheten:

- Neelson Witte (RCE)
- Harmen Willemse (RCE)
- Harry Pape-Luijten (SIKB)
- Jules Smit (RWS, opvolger van Eli Gehasse)
- Erik Doekemeijer (SIKB, agendapunt 1)

Online aanwezig:

- Erwin van der Klooster (KSP Archeologie, agendapunt 2)
- Joep Hendriks (BAP/SAMPL)

Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld met de volgende aandachtspunten:

- Het verslag van het laatste Harmonisatieoverleg wordt expliciet behandeld.
- Op verzoek van NVAO en IPO wordt het onderwerp *Deponeren* niet besluitvormend maar informatief behandeld.
- CGA sluit zich hierbij aan, met aandacht voor het bijbehorende tijdpad.

Het CCvD stemt hiermee in.

Besluitvormend deel van de vergadering

1. Jaarrapportage certificering 2025

Toelichting

Erik Doekemeijer licht de Jaarrapportage Certificering 2025 toe. De rapportage geeft inzicht in het functioneren van de certificatieschema's en is gebaseerd op kwantitatieve gegevens van certificerende instellingen, aangevuld met een kwalitatieve analyse vanuit het harmonisatieoverleg.

Bespreking

Erik Doekemeijer geeft aan dat sprake is van een stabiel aantal certificaathouders. Het aantal afwijkingen binnen het certificatieschema BRL SIKB 4000 is de afgelopen jaren afgenomen. Ook na eerdere herzieningen van het schema is geen toename zichtbaar in het aantal afwijkingen.

Naar aanleiding van opmerkingen bij het jaarverslag 2024 van het CCvD wordt er specifiek aandacht gevraagd voor klachten vanuit het publieke domein. In de verslagperiode is één dergelijke klacht geregistreerd. Afgesproken wordt deze ontwikkeling te blijven monitoren.

Namens CGA vraagt DS waar dergelijke klachten kunnen worden gemeld. Erik Doekemeijer licht toe dat dit kan bij certificaathouders en certificerende instellingen en dat hierover door certificerende instellingen tijdens audits expliciet navraag wordt gedaan.

HKms (VOiA) merkt op dat de waterbodemarcheologie onvoldoende zichtbaar is in de rapportage. Daarnaast wijst hij erop dat het aantal certificaathouders aldaar sterk terugloopt en dat momenteel nog slechts twee certificaathouders actief zijn voor Wabo-opgravingen. Afgesproken wordt dit signaal expliciet op te nemen in de rapportage.

EG (RWS) vraagt of de afname van certificaathouders inzichtelijk gemaakt kan worden. Erik Doekemeijer verwijst naar tabel 3 in de rapportage, waaruit blijkt dat het aantal certificaathouders voor protocol 4103, 4104 en 4107 de afgelopen jaren laag maar stabiel is gebleven.

EW geeft namens SIKB aan dat eerder is afgesproken dit punt te agenderen.

Namens de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed merkt NV op dat het beeld uit de inspecties (reality checks) niet volledig overeenkomt met de bevindingen uit de rapportage. Met name rond transitodepots worden knelpunten gesignaleerd. De vraag is of dit zaken zijn waar BRL en protocollen eisen aan stellen. Het voorstel is om dit in het Harmonisatieoverleg met experts aan de orde te stellen.. De bevindingen over de inspecties bij transitodepots zullen - net als de uitgevoerde reality checks bij de provinciale depots- worden verwerkt in een themarapport van de inspectie.

HvdV (NVAO) geeft aan dat hij de uitkomsten daarvan graag in het CCvD wil bespreken en niet uitsluitend ter informatie wil ontvangen. NV wil dat wel, maar dit hangt ook af van de uitkomsten.

Besluit

Het CCvD stemt in met de Jaarrapportage Certificering 2025, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen.

Acties

- Rapportage aanvullen met opmerking over protocol 4103, 4104 en 4107.
- Bevindingen uit Harmonisatieoverleg en inhoudelijke experts agenderen/terugkoppelen aan het CCvD indien binnen scope KNA/BRL.

---

2. Ontwerp KNA Leidraad Verkennend Booronderzoek

Toelichting

Harry Pape-Luijten en Erwin van der Klooster lichten het ontwerp van de nieuwe KNA Leidraad Verkennend Booronderzoek toe. Harry Pape-Luijten licht de scope en totstandkoming van de leidraad toe. Daarbij wordt tevens gerefereerd aan opmerkingen vanuit CGA over zorgplicht en de reikwijdte van onderzoek.

De leidraad is ontwikkeld omdat voor verkennend booronderzoek (IVO-O) nog geen specifieke KNA-leidraad beschikbaar is, terwijl dit onderzoekstype veelvuldig wordt toegepast binnen het AMZ-proces.

Het CCvD wordt gevraagd in te stemmen met vrijgave van het ontwerp voor de openbare reactieronde.

Bespreking

HKma (VOiA) spreekt zijn waardering uit voor de leidraad maar merkt op dat de relatie met de Omgevingswet explicieter kan worden beschreven. Volgens de opstellers komt dit onderwerp al impliciet terug in de tekst, maar wordt afgesproken dit onder een afzonderlijke paragraaf duidelijker te benoemen.

MvG (NEPROM) merkt naar aanleiding van opmerking HKms op dat de voorwaarden voor onderzoek veelal in omgevingsplannen zijn vastgelegd.

DS (CGA) complimenteert de opstellers met de kwaliteit van het document. Hij wijst erop dat in de bronnenlijst nog een verwijzing naar de dataset Tophoogte ontbreekt. Daarnaast blijft volgens hem het bureauonderzoek als start van de AMZ een kwetsbare schakel binnen het proces.

EG (RWS) pleit ervoor de relatie tussen onderzoeksdiepte, onderzoeksinspanning en de aard van de voorgenomen ingreep nadrukkelijker uit te werken. Ook de mogelijkheid voor bevoegd gezag om aanvullende eisen te stellen verdient nog aandacht. Dat geeft ook meer richting voor de opdrachtgever.

EB (NVAO) Ook onder dankzegging aan de auteurs de volgende opmerking tav proportionaliteit denk daarbij ook aan het effect van de ingreep vs de boordiepte. De minimale diepte moet gelijk zijn aan het effect van de ingreep. HP: Ja, bij benadering. Het gaat om meer dan alleen de verstoring in de breedte. EvdK: dit kan meegenomen worden. EG: Ook dit is een aspect dat om afstemming met de bevoegde overheid vraagt.

DS vult aan dat de nieuwe Handreiking van de RCE hierbij behulpzaam kan zijn.

MvG (NEPROM) merkt op dat figuur 1.4 onvoldoende aansluit bij de toelichtende tekst en daardoor eerder verwarring oproept dan verduidelijkt.

MP (UvW) benadrukt dat ook effecten op de omgeving bepalend kunnen zijn voor de onderzoeksopzet.

Besluit

Het CCvD stemt met inachtneming van de gemaakte opmerkingen in met vrijgave van het ontwerp voor de openbare reactieronde.

Aandachtspunten voor verwerking

- Opnemen relatie met de Omgevingswet.
- Verwerken verwijzing naar Tophoogte.
- Nadere uitwerking relatie boordiepte en effect van de ingreep.
- Heroverwegen of aanpassen van figuur 1.4.

3. KNA Deponeren – standaard eisen deponeren

Toelichting

Neelson Witte licht namens de Werkgroep Deponeringstraject RCE de voortgang toe. De werkgroep heeft zich onder leiding van RCE gebogen over een aantal langlopende knelpunten rond deponering. Op basis van themabijeenkomsten over onder meer standaardeisen, WOII-vondsten en uitstelbeleid is een conceptadvies opgesteld. Op basis van het conceptadvies is door SIKB een voorstel tot verwerking door het CCvD bijgevoegd.

Het onderwerp is op verzoek van het CCvD nu alleen ter bespreking geagendeerd en nog niet ter besluitvorming.

Bespreking

Neelson Witte schetst de aanleiding van het traject. Vanuit een beleidsdoorlichting en terugkerende signalen uit het werkveld is de behoefte ontstaan om meer regie te nemen op knelpunten rond deponering. Daarbij is bewust gekozen voor een breed samengestelde werkgroep met vertegenwoordigers van bedrijven, overheden, depots, inspectie en archeologische organisaties.

De werkgroep heeft zich gericht op drie hoofdthema's:

- standaardisering van eisen aan deponering;
- omgang met WOII-vondsten;
- verbreding van het uitstelbeleid.

Volgens Neelson Witte bestaat inmiddels brede consensus over de richting van de aanbevelingen.

HvdV (NVAO) vraagt hoe bestuurlijke afspraken zich verhouden tot de rol van het CCvD en eventuele richtlijnen. De voorzitter merkt op dat beide trajecten elkaar idealiter versterken.

MvG (NEPROM) vraagt aandacht voor de toepassing van AVG-regelgeving binnen het deponeringstraject omdat je wilt kunnen herleiden. Volgens Neelson Witte is hierover binnen de werkgroep vooral behoefte aan verduidelijking geconstateerd.

DS (CGA) stelt de vraag of het voorgestelde tijdpad realistisch is (voorstel SIKB). Daarnaast spreekt hij de voorkeur uit om de onderwerpen *Deponeren* en *Depotbeheer* zoveel mogelijk als afzonderlijke trajecten te behandelen. EB merkt op dat teveel splitsen ook een risico kan zijn.

LS vraagt namens IPO om in het voorstel voor de uitvoering ook aan te geven wie je nodig hebt vanuit de verschillende gremia.

Vanuit SIKB wordt aangegeven dat het voorstel bestaat uit meerdere deeltrajecten, die elk hun eigen planning kennen. Het verdient volgens het programmabureau de voorkeur om de onderdelen die daadwerkelijk tot wijziging van de KNA moeten leiden, tegelijkertijd door te voeren. Voor wat betreft het tijdspad zou het werken in zg. snelkookpan-sessies mogelijk eindeloze vergaderingen kunnen voorkomen.

Verschillende leden benadrukken het belang van samenhang tussen de verschillende onderdelen van het advies en pleiten tegelijkertijd voor voortvarende uitvoering.

NW is bereid waar nodig aanwezig te zijn om toelichting te geven.

Conclusie

Het CCvD onderschrijft de urgentie van het onderwerp en vraagt het programmabureau om de voorgestelde vervolgaanpak verder uit te werken.

Besluit

Besluitvorming vindt plaats in de vergadering van september 2026.

4. Codetabel 1 – Artefacttype

Toelichting

Harmen Willemse (HW) van SIKB licht de voorgestelde actualisatie van de codetabel Artefacttype toe. Het betreft correcties en aanvullingen die nodig zijn om de tabel weer volledig in overeenstemming te brengen met de ABR-Artefactenlijst.

Bespreking

JH (BAP/SAMPL) merkt op dat het verwerken van eerder gemelde wijzigingen lang heeft geduurd en dat onvoldoende duidelijk was waar fouten in het ABR konden worden gemeld. HW erkent dit en geeft aan dat hierover reeds overleg plaatsvindt over het toekomstig beheer van de ABR-lijsten.

EG (RWS) vraagt hoe wordt omgegaan met historische codes. HW licht toe dat oude codes zichtbaar en raadpleegbaar blijven via o.a. codes.sikb.nl.

LS (IPO) vraagt of de voorgestelde overgangstermijn van drie maanden realistisch is. Volgens Harmen Willemse is dit haalbaar.

Hkms (VOiA) stelt voor om voor lopende projecten gedurende de overgangsperiode nog gebruik te laten maken van de oude codelijst.

Besluit

Het CCvD stemt in met de geactualiseerde codetabel Artefacttype, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen over de overgangstermijn en het gebruik van bestaande coderingen in lopende projecten.

Onderwerpen ter bespreking en koers

5. Datalandschap en digitale infrastructuur archeologie

Toelichting

HW en EW (SIKB) lichten de notitie toe. De notitie beschrijft de huidige gegevensuitwisseling binnen de archeologische keten op basis van de Pakbon en benoemt knelpunten rond standaardisatie, detailniveau en digitale overdracht van gegevens.

Bespreking

DS (CGA) pleit voor een scherpere afbakening van het onderwerp en wijst op de noodzaak om data van specialisten ook in de Pakbon te krijgen.

HKms (VOiA) is blij met het overzicht, kijk nog naar sfeer in de tekst en benoem ook wat je al hebt (oud onderzoek)

Verschillende leden benadrukken het belang van digitale beschikbaarheid van booronderzoeken en bodemdata. MvG (NEPROM) noemt dit een belangrijke kans voor toekomstige kennisontwikkeling. HW geeft aan dat over booronderzoek gesprekken gaande zijn met TNO

Vanuit het CCvD wordt geconstateerd dat meerdere initiatieven tegelijkertijd lopen en dat behoefte bestaat aan een integraal overzicht van ontwikkelingen rond data, deponering en digitale infrastructuur.

Conclusie

Het CCvD onderschrijft het belang van verdere standaardisatie en verzoekt het programmabureau mogelijke vervolgstappen nader uit te werken.

---

6. Follow-up commissie Opleidingen

Toelichting

Het programmabureau heeft een vervolgnotitie opgesteld naar aanleiding van de eerdere bespreking over de aansluiting van bachelor- en masteropleidingen Archeologie op de beroepspraktijk en het Actorregister.

Bespreking

NV (Inspectie) vraagt om verduidelijking van de status van de notitie, de stappen an sich zijn helder. Graag aandacht voor de planning. Hoe verhouden de voorgestelde vervolgstappen zich tot het jaarplan? EW licht namens SIKB toe hoe dit opgepakt kan worden.

RP (Archon) benadrukt dat universiteiten zich bewust zijn van de problematiek en actief betrokken moeten worden bij eventuele vervolgstappen. Ook Saxion zou daarbij een rol moeten krijgen.

HKms (VOiA) merkt op dat zin achter de eerste bullet op pag. 2 van de notitie te weinig recht doet aan het wetenschappelijke karakter van de uitvoering in de archeologische monumentenzorg. Afgesproken wordt de tekst op dit punt te nuanceren. Op verzoek zal deze notitie ook worden gedeeld met de Programmaraad.

MvG (NEPROM) pleit ervoor de kernboodschap van bovengenoemde zin wel te behouden.

DS (CGA) vraagt aandacht voor vergelijkbare vraagstukken bij beleidsarcheologen. Dit wordt opgenomen bij stap 2 in de notitie.

HvdV (NVAO) stelt de fundamentele vraag of het werkveld bereid is een bredere discussie te voeren over competenties naast formele opleidingseisen.

Besluit

Met inachtneming van de gemaakte opmerkingen stemt het CCvD in met de voorgestelde vervolgrichting zoals vermeld in de notitie. EW (SIKB) geeft aan dat dit ook vanwege het beschikbare budget een verkenning hiervan niet op de korte en mogelijk zelfs niet middellange termijn zal starten.

Acties

- Tekst van de notitie aanpassen conform de gemaakte opmerkingen.
- Onderwerp delen met de Programmaraad Archeologie.
- Vervolg inzetten conform de voorgestelde stappen.

Onderwerpen ter informatie

7. Overzicht handreikingen en leidraden

Het overzicht wordt voor kennisgeving aangenomen.

Opmerking

MvG (NEPROM) vraagt naar de status van de Handreiking Behoud in situ. HK (SIKB) voegt dit toe. Het document wordt nagezonden.

---

8. Overzicht handreikingen en leidraden

Het overzicht wordt door HK van SIKB toegelicht. Deze presentatie wordt nagestuurd aan de leden.

---

9. Vaststelling conceptverslag CCvD 30 maart 2026

Het conceptverslag wordt vastgesteld met enkele redactionele wijzigingen.

Wijzigingen

- Aanwezigheidslijst aanpassen.
- Enkele tekstuele correcties verwerken.

---

10. Harmonisatieoverleg CI/TI Archeologie

Bespreking

HKms (VOiA) wijst op de onrust die binnen certificaathouders bestaat over de toepassing van het uitstelbeleid voor deponeren zoals genoemd in het verslag. Er worden momenteel veel afwijkingen genoteerd bij de audits aangaande het deponeren van vondsten met kans op opschorten van het certificaat.

JdB (SIKB) licht toe dat de Erfgoedwet uitgaat van een termijn van twee jaar. De KNA dient hierop aan te sluiten; zo is dat toegelicht en als schemabeheerder kan je niet anders dan daarop aansluiten. Wetgever zelf gaat over uitstelbeleid.

NW (RCE) er wordt momenteel gewerkt aan passend uitstelbeleid, dat is er nu alleen voor rapportages. Dat beleid voor vondsten is er formeel nu nog niet, maar het uitstel kan wel aangevraagd worden.

Besluit

Het CCvD besluit dat het voorgenomen uitstelbeleid als basis kan dienen voor de audits op het gebied van het deponeren van vondsten.

Acties

- RCE stuurt de actuele beleidsinformatie aan SIKB
- SIKB koppelt de informatie met besluit CCvD terug aan certificerende instellingen

- Terugkoppeling CCvD volgt eveneens in september.

11. Rondetafelgesprek Depotbeheer

HK (SIKB) koppelt terug uit het rondetafelgesprek van 15 juni 2026 over de toekomst van het KNA protocol (4010) Depotbeheer.

De bijeenkomst werd door circa 25 deelnemers bezocht. De constructieve discussie richtte zich op drie thema's:

- stelsel;
- inhoud;
- kennisontwikkeling.

Breed werd onderschreven dat de onderwerpen deponeren en depotbeheer duidelijker van elkaar onderscheiden moeten worden, maar tegelijkertijd beter op elkaar moeten aansluiten.

NV (Inspectie O&I) benadrukt het belang van een toekomstgerichte visie op depotbeheer. NV verzoekt het verslag van deze bijeenkomst te delen met het CCvD.

Acties

- Het verslag met advies aan het CCvD van de bijeenkomst zal met het CCvD worden gedeeld en input kunnen zijn voor het vervolg.

12. Verslag toezicht Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed 2025

Het verslag wordt voor kennisgeving aangenomen.

13. Mededelingen

Archeologie Academie

Het programmabureau geeft een korte mondelinge update over de verkenning naar de Archeologie Academie.

Programmaraad Archeologie

Teruggekoppeld wordt dat tijdens de eerste bijeenkomst is gesproken over de rol van de Programmaraad en mogelijke onderwerpen voor de programmering.

Vergaderschema 2026

De volgende vergaderingen vinden plaats op:

- woensdag 23 september 2026
- woensdag 9 december 2026

Locatie: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort.

14. Rondvraag en sluiting

SV (SIKB) wijst de leden op de oproep voor de studieprijs tijdens het SIKB Jaarcongres op 24 september. https://www.sikbjaarcongres.nl/studieprijs

MV (NEPROM) verzoekt om de NVAO-lijst voor de volgende vergadering/herzien KNA mee te nemen.

EG (RWS) deelt mee dat Jules Smit haar vanaf september zal opvolgen namens Rijkswaterstaat. Jules stelt zich kort voor aan de vergadering.

De voorzitter bedankt alle aanwezigen voor hun bijdrage en sluit de vergadering.